

Silang mga Bisitang Di Mo Dapat Patuluyin

(Sa alaala nina Ka Randy Echanis, Zara Alvarez,
at sa lahat ng biktima ng political killings)

Isay Embérge Sinfuego

Traydor ang mga aninong tila
sumasayaw sa walang tunog na yabag.
Titigil sa tapat ng pintuan,
o makakasalubong sa daan
(walang nakaalam kung sino).
Walang katok na magaganap
at ngiting matatanggap.
Hindi ito bisitang inaasahan,
na patutuluyin, pakakapehin.
Makikipagkamustahan
na parang matagal kang kilala
(o matagal ka na ngang kilala).
Kalaliman ng gabi sila darating,
Walang pasabi
O makapagsasabi,
sa'yo tungkol sa

Amoy pulbura.

Na aalingasaw mula sa kung saan.
Dadami ang ingay ng mabibigat na paa.
Mapapabalikwas ang isa, dalawa, tatlo,
hanggang sa hindi mabilang na mga

nasa listahan ang pangalan.
Ng mga di kilala
At mga kakilala.
Gagapang pailalim
ang kilabot at pangamba
tuwing may maririnig na bala
at ikaw na

Makaririnig ng putok,
sigaw, sunod-sunod na sigaw
hanggang sa marindi ang tainga
na parang papalit-palit na sirang plaka,
ay hindi matatahimik, makatutulog,
makahihinga sa hagulgol ng inhustisya.
Darating ang panahon,
babaon—ang bawat daliri at kukong
sinisiksikan ng dumi at dugo, sa lalamunan ng mga
mapagpanggap na huwad.
Darating ang panahon ng paglimot sa iyo,
ng mga bisitang palihim kang dinalaw,
ngunit hindi ang mga alaala ng iyong pagkawala.

Duwag!
Duwag ang alingawngaw ng mga putok
na kakatok sa hatinggabi.
Gigisingin ang pinakamapayapa mong pagtulog,
ang sansaglit mong pagpikit.
Kasabay ng sunod-sunod na bala at basyo,
ng mga armado na di kilala.
Di matatapos ang gabi,
na maghihirap ang paghinga.
Dahil alam ng lahat na

Gamit ang kaliwa't kanang
Pagbabanta at pananakot,
mula ngayon, hanggang bukas makalawa
Susunod sila.
Isusunod ka nila.
At iba pang nasa listahan
At gigising ang lahat na
hindi ka na maabutan na humihinga.
Mula sa apatnapung saksak sa katawan,
mga pasa at galos sa mukha.
tama ng baril sa tagiliran, puso, ulo,
braso, at hita.
Naiwang nakatiwangwang ang bangkay mo
sa sala, sa eskinita, sa kalsada.
Ganito ka nila iiwan.
Walang ititira sa iyo
kundi lasog-lasog na katawan.

Dahil sila,
ang mga bisitang
hindi mo dapat patuluyin.
Silang nagsisayaw sa saliw ng banal
na kamatayan ay unti-unting
hahabulin ng mga aninong
walang mukha; walang mata;
ni boses, hininga, at kaluluwa.

Bala sa bala.
Talim sa talim.
Hukay sa kabilang buhay.

Gustuhin man nilang tumakbo
nang tumakbo

Ay hindi magagawa.

Papanaw sila ngayong hindi natitiyak kung
bakit sila kikitilan ng buhay,
sa paulit-ulit nga bang

pagtarak ng punyal?

pagbaril sa sintido?

pagdukot sa mata?

pagpigil ng hininga?

pagbaon nang buhay—

sa kanilang katawan,
hanggang sa magsawa,
ang pobreng wala nang awa.